

UDGIFTSPRES OG FAKTISKE UDGIFTER, 23. OKTOBER 2023

Sammenligning af udgifterne på overførselsområdet i forhold til landsplan for Hedensted, Holstebro, Favrskov og Rebild Kommune

Indhold

<u>1. INDLEDNING .....</u>	<u>2</u>
<u>2. UDGIFTSBEHOV PR. BORGER I DE UDVALGTE KRITERIER.....</u>	<u>3</u>
<u>3. UDGIFTERNE PÅ OVERFØRSELSOMRÅDET VEDR. DE ØVRIGE OVERFØRSLER OG FØRTIDSPENSIONSOMRÅDET .....</u>	<u>7</u>
<u>4. SAMMENHÆNG MELLEM DET OPGJORTE UDGIFTSBEHOV OG AFHOLDTE UDGIFTER.....</u>	<u>9</u>
<u>5. BILAG.....</u>	<u>11</u>
5.1 Bilag 1 Opgørelse af de kommunale udgifter	11

1. Indledning

Følgende rapport har til formål at opgøre henholdsvis Hedensted, Rebild, Favrskov og Holstebro Kommunes udgiftsbehov på overførselsområdet for ikke forsikrede ledige og førtidspensionsområdet.

Formålet hermed er at vurdere sammenhængen mellem tre af kriterierne i det socioøkonomiske udgiftsbehovsopgørelse og kommunernes udgiftsbehov herfor set i forhold til de udgifter på overførselsområdet, som kriterierne skal kompensere for.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov opgøres igennem 18 kriterier. Kriterierne er indirekte og afspejler således ikke en direkte sammenhæng mellem kommunernes udgifter og den dertilhørende kompensation i kriteriet. Men flere forskellige kriterier kan afspejle en variation i kommunens udgifter på et enkelt område. En variation i kommunens udgifter på overførselsområdet¹ afspejles igennem de tre kriterier, som denne analyse har fokus på: *20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.*, *20-59-årige uden erhvervsuddannelse* og *Almene boliger*. Disse kriterier udgør samlet set 44 pct. af det socioøkonomiske udgiftsbehov svarende til 63,8 mia. kr. for statsgarantien 2024.

Gældende for disse tre kriterier, har de alle til formål at kompensere for udviklingen i udgifterne inden for følgende områder²:

- Løntilskud/fleksjob
- Sygedagpenge
- Kontant- og Uddannelseshjælp
- Revalideringsydelse
- Integrationsydelse
- Ressource-/jobafklaringsforløb
- Ledighedsydelse
- Førtidspension

I kapitel 2 vil udgiftsbehovet pr. borger i de forskellige kommuner inden for de relevante socioøkonomiske kriterier blive skitseret og sammenholdt med hinanden.

Herefter følger i kapitel 3 en gennemgang af udgifterne inden for de forskellige overførselsområder for de enkelte kommuner, og en sammenligning heraf kommunerne imellem.

Hvorefter den forholdsmæssige andel af udgiftsbehov som opgjort igennem kriterierne kontra reelle udgifter vil blive opgjort i kapitel 4.

For spørgsmål, kommentarer mv. i regi af denne rapport kan der rettes henvendelse til følgende på nedenstående kontaktoplysninger:

- Afdelingschef Kasper Lund Nødgaard, KN@dataproc.es.dk, 25 55 19 18

¹ Dette fremgår af Finansieringsudvalgets "Betænkning 1533. Kommunale udgiftsbehov og andre udligningssspørgsmål" fra 2012 og "Afrapportering fra finansieringsudvalget" fra 2020

² Hertil kommer dagpengeområdet. Det er fravalgt, da et af de socioøkonomiske kriterier "Regional ledighed for forsikrede ledige" direkte afspejler udgifterne hertil. Ligeledes er udgifterne under "Øvrige overførsler" ikke medtaget, da de ikke er en del af det budgetgaranterede område og dermed ikke skal finansieres 1:1. For en præcisering af de forskellige funktionsområder inden for udgiftsområderne se bilag 5.1

2. Udgiftsbehov pr. borger i de udvalgte kriterier

Gældende for det kommunale tilskuds- og udligningssystem opgøres hver kommunes udgiftsbehov igennem den demografiske og socioøkonomiske udgiftsbehovsopgørelse, hvoraf førstnævnte vægter 67 pct., mens den socioøkonomiske opgørelse har en vægt på 33 pct. For statsgarantien 2024 udgør det samlede udgiftsbehov 439,3 mia. kr., hvoraf de 294,3 mia. kr. opgøres via det demografiske udgiftsbehov, mens de resterende 145,0 mia. kr. afspejles via de 18 socioøkonomiske kriterier.

I nedenstående tabel er oversigten over de 18 socioøkonomiske kriterier og deres vægtning givet.

	Vægtning	Enhedsbeløb
20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.	19 pct.	76.118
25-49-årige uden erhvervsuddannelse	13 pct.	79.561
Almene boliger	12 pct.	34.352
Psykiatriske patienter	2 pct.	21.873
Billig privat udlejning m.m.	6 pct.	33.038
Børn i familier hvor forsørgerne har lav uddannelse	9 pct.	230.880
Enlige på 65 år og derover	3 pct.	8.217
Personer med lav indkomst i tre ud af fire år	5 pct.	63.399
Handicappede	4 pct.	130.969
Indvandrere og efterkommere	6 pct.	15.040
20-59-årige i arbejde med færdigheder på grundniveau	4 pct.	6.330
0-15-årige børn af enlige forsørgere	2 pct.	18.336
0-17-årige børn som har flyttet kommune mindst tre gange	3 pct.	142.195
45-64-årige med begrænset erhvervs erfaring	5 pct.	39.857
Regional ledighed for forsikrede ledige	2 pct.	47.146
Gennemsnitlig afstand til arbejdspladser	2 pct.	702
Befolkningstæthedskriterium	1 pct.	193
Middellevetidskriterium	2 pct.	947

Tabel 1. Vægtning af de socioøkonomiske kriterier, 2024 niveau.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning udgiftsbehov

Af overstående tabel fremgår det, at kriterierne *20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.*, *25-49-årige uden erhvervsuddannelse* og *Almene boliger* vægter henholdsvis 19 pct., 13 pct. og 12 pct. og udgør tilsammen 44 pct. af det socioøkonomiske udgiftsbehov – svarende til 63,8 mia. kr. af det samlede udgiftsbehov. Kriterierne har som nævnt til formål at afspejle forskelle i kommunernes udgifter på det overførselsområdet jf. beskrivelserne af sammenhængen mellem de tre kriterier og udgiftsområderne herfor i af finansieringsudvalget i "Betænkning 1533. Kommunale udgiftsbehov og andre udligningssspørgsmål" samt for kriteriet *Almene boliger* i finansieringsudvalget "Afrapportering fra finansieringsudvalget".

Formålet med opgørelserne i kriterierne er at afspejle en indirekte sammenhæng mellem et givent udgiftsområde og forskellene i de enkelte kommuners udgiftsbehov inden for udgiftsområderne. Sammenhængen er indirekte, hvilket skyldes, at det ikke skal være muligt for kommunerne at påvirke et givent udgiftsbehov ved eksempelvis at tildele førtidspension til flere borgere.

I kriteriet *20-59-årige uden beskæftigelse* medregnes antal 20-59-årige, som enten er arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken. Her anvendes seneste tilgængelige periodes opgørelse eller opgørelsen tre år forud – såfremt denne overstiger seneste års opgørelse. Kriteriet opgøres ultimo uge 49 hvert år og afspejler således ledighedsstatussen på dette tidspunkt. I kriteriet er beskæftigelse defineret som værende min. 1 times arbejde i referencetidspunktet for opgørelsen (uge 49).

Kriteriet *25-49-årige uden erhvervsuddannelse* opgøres med afsæt i borgernes højst fuldførte uddannelsesniveau eksklusiv borgere, der er under uddannelse. Såfremt en borger ikke har en uddannelse, uddannelsesniveaet er uoplyst eller uddannelsen er på grundskole niveau medfører borgeren et udgiftsbehov for kommunen igennem dette kriterie³.

Gældende for kriteriet *Almene boliger* opgøres dette ud fra det samlede antal boliger for hver kommune og tager afsæt i statistikken vedrørende antallet af almene boliger fra boligstat.dk. Kriteriet er en bredere paraplyvariabel, hvor der er en påvist sammenhæng mellem kommunernes antal af almene boliger og forskelle kommunerne imellem vedrørende udgifterne på overførselsområdet. Sammenhængen er indirekte, hvilket betyder, at såfremt kommunen oplever en stigning i eksempelvis kontanthjælpsmodtagere, betyder det ikke nødvendigvis, at kommunen vil opleve en stigning i kriteriet *almene boliger*. Der hersker dog en sammenhæng herimellem med tilpas høj forklaringsgrad af udgifterne inden for overførselsområdet, hvilket legitimerer dets anvendelse i udligningsystemet.

Med afsæt i ovenstående præsenterer nedenstående tabel de fire kommunernes udgiftsbehov pr. borger som opgjort igennem de tre kriterier set i forhold til landsgennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger.

	20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.	20-59-årige uden erhvervsuddannelse	Almene boliger	Samlet
Hedensted	3.071	3.362	884	7.317
Holstebro	3.553	3.061	2.623	9.237
Rebild	2.797	2.488	970	6.255
Favrskov	2.682	2.500	1.241	6.424
Hele landet	4.623	3.163	2.920	10.706

Tabel 2: Socioøkonomisk udgiftsbehov pr. borger, 2024, faste priser, opgjort i kr.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning

Som det fremgår af overstående tabel, får alle fire kommuner opgjort et udgiftsbehov under det landsgennemsnitlige niveau når udgiftsbehovet pr. indbygger i de enkelte kriterier lægges sammen. Landsgennemsnittet er således 10.706 kr. pr. indbygger. Holstebro Kommune er den kommune, der kommer tættest på det landsgennemsnitlige udgiftsbehov, mens Rebild Kommune er længst derfra. Kommunernes indekserede udvikling set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau for de enkelte kriterier er gengivet i nedenstående tabel.

³ Det blev indført med udligningsreformen i 2021 at indvandrere, som var under 20 år på indvandringstidspunktet, ikke medtages i kriteriet uanset uddannelsesniveau.

	20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.	20-59-årige uden erhvervsuddannelse	Almene boliger	Samlet
Hedensted	66,4	106,3	30,3	68,3
Holstebro	76,9	96,8	89,8	86,3
Rebild	60,5	78,7	33,2	58,4
Favrskov	58,0	79,0	42,5	60,0
Hele landet	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 3: Socioøkonomisk udgiftsbehov indeks set ift. landsgennemsnitligt niveau, 2024.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning

I Tabel 3 fremgår hver af de fire kommuners udgiftsbehov som procent af det landsgennemsnitlige niveau. Her fremgår det, at blot Hedensted Kommune i kriteriet *20-59-årige uden erhvervsuddannelse* har et udgiftsbehov over det landsgennemsnitlige niveau. Som det fremgår heraf er Hedensted Kommune den eneste af de fire kommuner, der i et af kriterierne oplever et udgiftspres over det landsgennemsnitlige niveau. I de øvrige kriterier og for de øvrige kommuner er dette under det landsgennemsnitlige niveau.

Hele udgiftsbehovsopgørelsen har til formål at opgøre hver enkelt kommunes udgiftspres set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau. Såfremt en kommune har et udgiftsbehov over eller under landsgennemsnittet modtager eller bidrager den enkelte kommune med udligning herpå henholdsvis 95 eller 93 pct. af forskellen. Dette medfører derfor en omfordeling mellem landets kommune, der skal sikre et vist forhold mellem indtægter og udgifter. Den omfordelende effekt i de tre kriterier for de fire kommuner er givet i nedenstående tabel

	20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.	20-59-årige uden erhvervsuddannelse	Almene boliger	Samlet
Hedensted	-74.145	9.491	-97.262	-161.916
Holstebro	-63.177	-6.052	-17.548	-86.777
Rebild	-56.817	-20.991	-60.672	-138.479
Favrskov	-96.359	-32.905	-83.312	-212.577
Hele landet	0	0	0	0

Tabel 4: Den omfordelende effekt af udgiftsbehovet, 2024, faste priser, opgjort i t.kr.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning

Som det fremgår af ovenstående tabel er den omfordelende effekt isoleret set for disse tre kriterier mellem 86,8 – 212,6 mio. kr. for statsgarantien 2024. Ovenstående isolerer effekten for de tre kriterier alene. Vurderes hele systemet og dermed den samlede omfordelende effekt i udgiftsbehovsopgørelsen for de fire kommuner, så bidrager henholdsvis Hedensted, Holstebro, Rebild og Favrskov Kommune for statsgarantien 2024 med 178,3, 108,8, 140,0 og 280,7 mio. kr. i udligningen af udgiftsbehovet. En stor del af de fire kommuners bidrag i udligningen af udgiftsbehovet forekommer derfor som følge af den omfordelende effekt i de tre ovenstående kriterier.

Udgiftsbehovsopgørelsen skal som bekendt opgøre og afspejle det udgiftspres, som kommunerne oplever på baggrund af deres demografiske og socioøkonomiske karakteristika. Et lavt udgiftsbehov pr. indbygger, set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau som opgjort igennem ovenstående tre kriterier for de fire kommuner, er derfor ikke nødvendigvis en udfordring.

Såfremt kommunernes udgifter til overførselsområdet er på niveau eller under det opgjorte udgiftspres vil kommunerne således opleve, at udgiftsbehovet og følgelig kommunes bidrag eller tilskud igennem udligningssystemet står på mål med udgifterne på overførselsområdet. Det er først såfremt det modsatte er tilfældet, herunder at udgiftsbehovet som opgjort igennem kriterier er under udgifterne på overførselsområdet, at kommunerne kan opleve en finansieringsudfordring.

Relevant herfor er således både antallet af borgere uden for beskæftigelse samt udgifterne som anvendt herfor set i forhold til landsgennemsnittet. Førstnævnte fremgår af nedenstående tabel.

	Arbejdsløse og udenfor arbejdsstyrken	Beskæftigede
Hedensted	93,8	106,3
Holstebro	98,0	102,1
Rebild	97,1	103,0
Favrskov	95,6	104,4
Hele landet	100,0	100,0

Tabel 5: Beskæftigelsesfrekvensen og personer uden beskæftigelse set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau

Kilde: Danmarks Statistik RAS201 statistikken, egen tilvirkning

Som det fremgår af ovenstående har alle fire kommuner en højere andel af borgere i beskæftigelse set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau.⁴ Hvilket derfor også medfører en lavere andel af borgere uden for beskæftigelse set i forhold til det landsgennemsnitlige niveau.

Holstebro Kommune er den kommune, der er tættest på at have en landsgennemsnitlig opgørelse mens Hedensted Kommune er den kommune, der er længst herfra. Vurderes dette i forhold til opgørelsen af udgiftsbehovet pr. indbygger for de tre kriterier har alle kommuner et udgiftsbehov under det landsgennemsnitlige niveau.

Ovenstående afspejler dog alene antallet og ikke udgiften i form af finansiering vedrørende overførselsudgifterne. Ovenstående bekræfter alene, at kommunerne har en højere beskæftigelsesgrad end det landsgennemsnitlige niveau. Hvorvidt denne står mål med forskellen mellem det opgjorte udgiftsbehov og de reelle udgifter på området vil blive undersøgt i det følgende, med udgangspunkt i regnskab 2022 data for de afholdte udgifter inden for de skitserede områder som præciseret i indledningen.

⁴ Tallene er baseret på 2020 opgørelsen i RAS201 statistikken.

3. Udgifterne på overførselsområdet vedr. de øvrige overførsler og førtidspensionsområdet

Følgende har til formål at skitsere og opgøre forskellene i kommunernes udgifter inden for overførselsområdet og førtidspensionsområdet. Gældende herfor er følgende udgiftsområder medtaget og opgjort med afsæt i de udgifter, som hver kommune har afholdt inden for området jævnt før regnskab 2022. Opgørelsen er foretaget med afsæt i, hvilke udgiftsområder der hører under det budgetgaranterede område for overførselsudgifterne. Herunder specificeringen i budgetgarantien for 2024⁵ af hvilke funktions-, dranst- og grupperingsområder, som hører under de forskellige kategorier. Sondringen herimellem er således⁶:

- Løntilskud/fleksjob
- Sygedagpenge
- Kontant- og uddannelseshjælp
- Revalideringsydelse
- Integrationsydelse
- Ressource-/jobafklaringsforløb
- Ledighedsydelse
- Førtidspension

Inden for det kommunaløkonomiske område sondres der mellem to områder – uagtet at alle områder er udsat for en midtvejs- og efterregulering.

Gældende for barsels- og sygedagpengeområdet, fleksjob samt personlige tillæg, boligsikring, seniorjob og forberedende grunduddannelse opgøres disse som de **beskæftigelsesrelaterede udgifter for de øvrige overførsler**. Gældende for de fire sidstnævnte er de ikke medtaget i nærværende opgørelse, da de ikke reguleres gennem de tre anskuede sociale kriterier.

Derudover indgår alle de øvrige overførselsudgifter i **budgetgarantien**. Frem til 2021 blev beskæftigelsestilskuddet reguleret særskilt, men er fra 2021 og frem indeholdt i budgetgarantien.

I regi af tilskuds- og udligningssystemet sondres der mellem udgifterne relateret til boligstøtte, beskæftigelsesudgifterne for de ikke-forsikrede ledige, beskæftigelsesudgifterne til de forsikrede ledige samt førtidspensionsudgifterne. For nærværende opgørelse er fokus på overførselsudgifterne til de ikke-forsikrede ledige samt førtidspensionsudgifterne, da de tre opgjorte kriterier har til formål at afspejle forskelle i de afholdte udgifter herfor imellem landets kommuner. Modsat opgøres boligstøtteudgifterne igennem kriteriet *billig privat udlejning*, mens de to nye kriterier som indført fra 2021 og frem *45-64-årige med begrænset erhvervs erfaring* samt *Regional*

⁵ 2022 er valgt, da det er det seneste år, hvor regnskabsdata foreligger. Gældende herfor anvendes regnskab 2022 til opgørelsen af det forventede niveau af de budgetgaranterede områder for statsgarantien 2024 ved at fremskrive udgifterne til budget 2024. For sondringen mellem de forskellige funktionsområder forekommer der enkelte ændringer hvert år.

⁶ Igen henvises der til bilag 5.1 for en detaljeret opgørelse vedrørende de forskellige udgiftsområders funktionsområder

ledighed for forsikrede ledige har til formål at afspejle forskelle i udgifterne til primært de forsikrede ledige⁷.

Med udgangspunkt i overstående er udgifterne inden for områderne for Hedensted og sammenligningskommunerne gengivet i nedenstående tabel.

	Hedensted	Holstebro	Rebild	Favrskov	Hele landet
Førtidspension	3.718	4.781	3.839	3.764	5.279
Kontanthjælp	851	1.280	808	709	1.461
Barsels -og sygedagpenge	2.033	1.783	1.662	1.530	1.693
Fleksjob	2.506	2.087	1.657	1.859	1.611
Ressource-/jobafklaringsforløb	832	1.242	874	853	938
Ledighedsydelse	524	630	299	265	371
Integrationsydelse	199	204	204	178	168
Revalideringsydelse	7	16	214	27	54
Løntilskud	20	32	32	47	29
I alt	10.691	12.054	9.589	9.231	11.605

Tabel 6: Udgifter til overførselsområdet for de ikke forsikrede ledige og førtidspensionsområdet, regnskab 2022, 2024 priser, opgjort i kr. pr. borger.

Kilde: Danmarks Statistik REGK 100 statistikken, Social- og Indenrigsministeriet, egen tilvirkning

Ovenstående tabel angiver udgifterne inden for udgiftsområderne i kr. pr. borger. Som det heraf fremgår, er de afholdte udgifter højest på førtidspensionsområdet. Gældende herfor afholder Holstebro Kommune de højeste udgifter set i forhold til de øvrige kommuner. Udgifterne for alle kommuner er dog under det landsgennemsnitlige niveau, der er på 5.279 kr. pr. indbygger.

Fleksjobområdet og barsels- og sygedagpengeområdet er de områder, hvor de fire kommuner enten har udgifter over det landsgennemsnitlige niveau eller lige under dette. Dette er samtidig de næst- og tredjetungeste udgiftsområder for kommunerne efter førtidspensionsområdet.

Når man betragter de samlede udgifter pr. borger har Holstebro Kommune ligeledes udgifter over det landsgennemsnitlige niveau, som ligger på 11.605 kr. pr. borger. Lige under landsgennemsnittet er Hedensted Kommune med 10.691 kr. pr. borger.

⁷ Dette udelukker dog ikke, at der kan være en sammenhæng mellem udgifterne inden for andre udgiftsområder end de skitserede og de pågældende sociale kriterier. Blot at deres primære formål er at afspejle udgiftsområder på det hertil definerede.

4. Sammenhæng mellem det opgjorte udgiftsbehov og afholdte udgifter

Ud fra ovenstående gennemgang i både kapitel 2 og kapitel 3 vil sammenhængen mellem udgiftsbehovet og de afholdte udgifter nu blive gennemgået. Dette for at vurdere sammenhængen mellem den kompensation, som kommunerne oplever igennem de udvalgte tre socioøkonomiske kriterier og den udgift, som kommunerne afholder på overførselsområdet.

I det følgende er indekset for de tre kriterierne præsenteret og sammenholdt med indekset for kommunernes udgifter på området.

	Indeks, tre udvalgte kriterier	Indeks, udgifter
Hedensted	68,3	92,1
Holstebro	86,3	103,9
Rebild	58,4	82,6
Favrskov	60,0	79,5
Hele landet	100,0	100,0

Tabel 7: Indeks for udgiftsbehovet og udgifterne inden for de relevante kriterier og udgiftsområder, pct.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", Social- og Indenrigsministeriet, egen tilvirkning

Som det fremgår af ovenstående tabel har alle kommuner et indeks under landsgennemsnittet for de tre kriterier. Tættest på landsgennemsnittet er Holstebro Kommune med et indeks igennem de tre kriterier på 86,3. Holstebro Kommune er også den eneste kommune, der har faktiske udgifter over det landsgennemsnitlige niveau med et indeks på 103,9.

Interessant i forhold til ovenstående er forholdet mellem udgiftspresset og de faktiske udgifter. Er der således en stor difference herimellem kan det påvirke kommunernes mulighed for at afholde andre udgifter end blot disse vedrørende overførselsområdet. Da sidstnævnte er lovbestemte vil et eventuelt skævt forhold mellem det opgjorte udgiftsbehov i udligningssystemet og de faktiske udgifter skulle finansieres fra et af de andre udgiftsområder i kommunen, som ikke er lovbestemte. Differencen mellem ovenstående fremgår af nedenstående tabel.

Forskellen mellem afvigelsen i udgiftsbehovet og de reelle udgifter for de enkelte kommuner er gengivet i nedenstående tabel.

	Afvigelse, udgiftsbehov	Afvigelse, udgifter	Difference
Hedensted	-31,7	-7,9	23,8
Holstebro	-13,7	3,9	17,6
Rebild	-41,6	-17,4	24,2
Favrskov	-40,0	-20,5	19,5
Hele landet	0,0	0,0	0,0

Tabel 8: Differencen mellem udgiftsbehovet og udgifterne inden for de relevante kriterier og udgiftsområder, procentpoint.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", Social- og Indenrigsministeriet, egen tilvirkning

Som det fremgår af ovenstående, har Rebild Kommune og Hedensted Kommune således den højeste difference mellem udgiftsbehovet og de afholdte udgifterne inden for områderne af de fire kommuner. Des lavere en difference, des større sammenhæng er der mellem udgiftsbehovet og de afholdte udgifter.

Gældende for ovenstående er opgørelsen for udgiftsbehovet foretaget ud fra de tre socioøkonomiske kriterier, som skitseret i kapitel 2. Kriterierne *Almene boliger, 20-59-årige uden beskæftigelse over 5 pct.* og *25-49-årige uden erhvervsuddannelse*, udgør tilsammen 44 pct. af det socioøkonomiske udgiftsbehov svarende til 63,8 mia. kr. for statsgarantien 2024. Formålet med kriterierne er som nævnt at afspejle forskelle i kommunernes overførselsudgifter. Sammenhængen er indirekte, hvorfor der således ikke kan forventes at være en 1:1 sammenhæng. Derudover udgør de tre socioøkonomiske kriterier, som heri er belyst, ikke samtlige kriterier, der skal opgøre for udviklingen i de beskæftigelsesrelaterede udgifter. Kriterierne er dog dem, der forholdsmæssigt vægter mest, hvorfor udviklingen herfor således har en overvejende vægtning ved opgørelsen af forskellene i kommunernes udgiftsbehov.

De relativt store forskelle skal ligeledes ses i lyset af, at finansieringsudvalget i forbindelse med deres arbejde før vedtagelsen af udligningsreformen ligeledes skitserede, at der var udfordringer med at anvende kriterier med en tilpas høj sammenhæng og forklaringsgrad af udgifterne særligt på førtidspensionsområdet. Hertil blev det vurderet, at de gældende socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier på førtidspensionsområdet forfordelte bykommunerne set i forhold til de andre kommunetyper⁸.

Det er for nærværende ikke undersøgt korrelationen, det vil sige forklaringsgraden, af forholdet mellem de fire kommuners udgiftsbehov inden for de beskæftigelsesrelaterede kriterier og de faktiske udgifter. Hvorfor det således ikke kan konkluderes hvorvidt systemet under- eller overkompenserer de fire kommuner i relation til udgifterne på overførselsområdet. Det kan alene konkluderes, at de fire kommuner har et noget lavere udgiftsbehov som opgjort igennem de tre fremhævede kriterier set i forhold til de faktiske udgifter.

---

⁸ Se *Analyse af udgiftsbehovsopgørelsen og de øvrige overførsler*, finansieringsudvalget, 2018

5. Bilag

5.1 Bilag 1 Opgørelse af de kommunale udgifter

	Kommunal andel	Funktion
Løntilskud		
Løntilskud vedr. kontant- og uddannelseshjælp	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 108 og dr. 2, gr. 004-007
Løntilskud vedr. sygedagpenge	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 109 og dr. 2, gr. 008-011
Løntilskud vedr. revalidering	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 112 og dr. 2, gr. 020-023
Løntilskud vedr. ressource- og jobafklaringsforløb	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 110-111 og dr. 2, gr. 012-019
Løntilskud vedr. ikke-forsikrede nyuddannede personer med handicap	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 113 og dr. 2, gr. 024-027
Løntilskud vedr. forsikrede ledige ansat hos private arbejdsgivere	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 114 og dr. 2, gr. 028-031
Løntilskud vedr. forsikrede ledige ansat hos offentlige arbejdsgivere	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 115 og dr. 2, gr. 032-035
Løntilskud vedr. forsikrede nyuddannede personer med handicap	100 pct. af	5.68.94, dr. 1, gr. 116 og dr. 2, gr. 036-039
Fleksjob		
Fleksløntilskud og tilskud til selvstændige, visiteret efter 1. jul. 2014	100 pct. af	5.58.81, dr. 1, gr. 116-117 og dr. 2, gr. 013-020
Løntilskud til personer i fleksjob, visiteret før 1. jan. 2013, 65 pct.	35 pct. af	5.58.81, dr. 1, gr. 013, 093
Fleksløntilskud og tilskud til selvstændige, visiteret 1. jan. 2013-31. juni. 2014, 65 pct.	35 pct. af	5.58.81, dr. 1, gr. 111-114
Fleksbidrag	100 pct. af	5.58.81, dr. 1, gr. 118
Tidligere skånejob	50 pct. af	5.58.81, dr. 1, gr. 008 og 094
Sygedagpenge		
Sygedagpenge	100 pct. af	5.57.71, dr. 1, gr. 013 og dr. 2, gr. 010-013
Regresindtægter vedrørende sygedagpenge	50 pct. af	5.57.71, dr. 1, gr. 090
Kontanthjælp		
Kontant- og uddannelseshjælp, særlig støtte mv.	100 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 007-009, 011, 012, 100-103 og dr. 2, gr. 005-016, 022-029
Kontanthjælp til personer, der har nået efterlønsalderen uden ret til social pension	70 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 019
Løbende hjælp til visse persongrupper, 30 pct. refusion	70 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 017

Tilbagebetalinger, 30 pct. refusion	70 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 097
Tilbagebetalinger, 35 pct. refusion	65 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 091, 093, 095
Tilbagebetalinger, 50 pct. refusion	50 pct. af	5.57.73, dr. 1, gr. 092, 094
Berigtigelser og tilskud fra EU	100 pct. af	5.57.73, dr. 2, gr. 003, 020
Afløb af Aktiv kontanthjælp	100 pct. af	5.57.75, dr. 2, gr. 003, 020
Afløb af Aktiv kontant- og uddannelseshjælp, 30 pct.	70 pct. af	5.57.75, dr. 1, gr. 097
Tilbagebetalinger, 50 pct.	50 pct. af	5.57.75, dr. 1, gr. 093
Tilbagebetalinger, 65 pct.	35 pct. af	5.57.75, dr. 1, gr. 094
Revalideringsydelse		
Revalidering	100 pct. af	5.58.80, dr. 1, gr. 014-016 og dr. 2, gr. 010-021
Berigtigelser	100 pct. af	5.58.80, dr. 2, gr. 003
Tilbagebetaling af revalideringsydelse vedr. perioden før 1. januar 2016 med 30 pct. refusion	70 pct. af	5.58.80, dr. 1, gr. 094
Tilbagebetaling af hjælp ydet med 65 pct. refusion	35 pct. af	5.58.80, dr. 1, gr. 092
Indtægter og tilbagebetalinger, 50 pct. refusion	50 pct. af	5.58.80, dr. 1, gr. 091, 093
Integrationsydelse		
Afløb af kontanthjælp sfa. integrationsprogrammet	100 pct. af	5.46.61, dr. 1, gr. 002-003, 094 og dr. 2, gr. 012-019, 028
Tilbagebetalinger vedr. introduktionsydelse	25 pct. af	5.46.61, dr. 1, gr. 090
Tilbagebetalinger vedr. introduktionsydelse	50 pct. af	5.46.61, dr. 1, gr. 091
Udgifter til løntilskud	100 pct. af	5.46.61, dr. 1, gr. 011 og dr. 2, gr. 020-023
Ressource- og jobafklaringsforløb		
Ressourceforløbsydelse under ressourceforløb/jobafklaringsforløb	100 pct. af	5.58.82, dr. 1, gr. 103-104 og dr. 2, gr. 004-011
Ledighedsydelse		
Ledighedsydelse	100 pct. af	5.58.83, dr. 1, gr. 001 og dr. 2, gr. 006-009
Ledighedsydelse, ingen refusion	100 pct. af	5.58.83, dr. 1, gr. 004 og 094
Ledighedsydelse, 30 pct. refusion	70 pct. af	5.58.83, dr. 1, gr. 005-007 og 095
Ledighedsydelse, 50 pct. refusion	50 pct. af	5.58.83, dr. 1, gr. 008, 091
Ledighedsydelse	100 pct. af	5.58.83, dr. 2, gr. 003

Førtidspension

Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	100 pct. af	5.48.66, dr. 1 gr. 001-004
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	100 pct. af	5.48.68, dr. 1 gr. 001-006 og dr. 2 gr. 003